

LEWIS, JOHN ('Eos Glyn Wyre '; 1836 - 1892), bardd a cherddor

Enw: John Lewis
Ffugenw: Eos Glyn Wyre
Dyddiad geni: 1836
Dyddiad marw: 1892
Priod: Jane Lewis (née Davies)
Plentyn: David Wyre Lewis
Rhiant: Margaret Lewis
Rhiant: Lewis Lewis
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: bardd a cherddor
Maes gweithgaredd: Cerddoriaeth; Barddoniaeth
Awdur: David Wyre Lewis

Ganwyd 6 Ebrill 1836, mab Lewis Lewis a Margaret ei wraig, Hen D Mawr, Llanrhystyd, Sir Aberteifi. Teiliwr oedd ei dad; yr oedd hefyd yn gerddor. Dilynwyd ef yn yr un grefft gan ddau o'r meibion, sef [David Lewis, 'y Cerddor'](#) a John, sef 'Eos Glyn Wyre.' Codwyd y brawd arall, Evan, yn grydd.

Priododd John Lewis ferch Felinganol, o'r enw Jane Davies, ac aeth i fyw i'r lle hwnnw, a ganwyd iddynt saith o blant. Cyfansoddodd rai tonau a rhanganau. Ceir tŷ o'i eiddo yng nghasgliad William Harries, Heolyfelin, 1896, yn dwyn yr enw 'Adgyfodiad.' Cyhoeddwyd rhangan o'i eiddo - y geiriau a'r gerddoriaeth yn *Golud yr Oes*. Ond fel bardd yr enwogodd ei hun. Cyfansoddodd lawer o bryddestau, caneuon, ac englynion, ac enillodd wobrwyon lawer. Bu farw 2 Tachwedd 1892 a chladdwyd ym mynwent eglwys Llanrhystyd. Trosglwyddodd ei blant ei lawysgrifau ef a rhai ei frawd [David Lewis](#), gyda llawer o lyfrau printiedig, i'r Llyfrgell Genedlaethol yn 1929. Brawd iddo oedd [David Lewis](#) (1828 - 1908).

Awdur

Y Parchedig David Wyre Lewis, (1872 - 1966)

Ffynonellau

Archifau LIGC: [NLW MS 8177-8277: Lewis, Llanrhystyd Manuscripts](#), ond yn arbennig 8189A, 8191A-8193A, 8200A, 8202A, 8225A, 8239A, 8252A, 8254A, 8261A, 8264C, 8272C-8277A

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20733543](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

